

Landsstýrið fekk ein dyggan frammaná

Oddagrein

Landsstýrið fekk ein dyggan frammaná, tá Løgtingið viðgjörði ólavsøkuroðu lögmanns týsdagin. Ikki frá einum andstöðutingmanni, men frá samgongutingmanninum, Bjarna Djurholm. Formaðurin í fíggarnevdini fór so harðliga fram ómóti fíggar- og búskapðarpolitikkinum hjá landsstýrinum, at var talan um eitt annað land, so hevði tað fingið avleiðingar, tí so grov var undirmetingin.

Atfinningarnar vóru í høvuðsheitum tvær: Í fyrstu syftu ímóti tí yvirorðnaða fíggarpolitikkinum, sum hevur havt við sær, at fíggarlógin bólgar so nógv, at tað tekur grundlagið undan »veruligum« fullveldispolitikki. Og í aðru syftu ímóti framferðini hjá landsstýrismanninum í fíggarnevdinum fyri ikki at hava arbeitt nóg konstruktivt undan lønarsamráðingunum í vár, sum endaðu við eini stórarí lónarhækking.

Bjarni Djurholm hevur partvíst rætt í sínum atfinningum. Tað er í andsøgn við alla ætlanina um fullveldi og ætlanina at skerja ríkisveitingina í eitt ávíst áramál at lata fíggarlógina vaksa so nógv, sum verandi fíggarlóg, og sum síðani er vaksin við fleiri eykajáttanarlógum. Verða tær framroknaðar, hækkar fíggarlógin einar 180 milliónir krónur. Tað er ikki lögdi, at Bjarni Djurholm illneitast. Og so langt kunnu nógv verða samd, men tá hann so fer at reksa upp fyrirteytirnar fyri fullveldinum - kendu borgarligu ynskini hjá Fólkalokkinum - fær hann sjálvandi ikki viðhald úr einum vinstrasinnaðum sjónarhorni.

Taka vit málið um lønarsamráðingarnar, so hevur Bjarni Djurholm partvíst rætt í tí, at fíggarlógir áðrenn kundi havt linkað um lønarkrøvini frá fakfeløgnum. Tað kundi hann havt gjørt við t. d. at lætt skattatrygging, tikið av oljuggjaldið ella differientiað meirvirðisgjaldið. Slík tiltøk høvdu hækkað reallónina hjá føroyska løntakararnum, so keypiorkan gjørdist betri. Og vit høvdu varðveitt tað góða kappingarførið, sum vit hava vunnið seinastu árin. Tá hetta er sagt, skal kortini einaferð enn sláast fast, at fakfelögin samráðast ikki um skattalættingar ella líkandi, men um bót lønar- og sáttmálavíðurskifti. Samanumtikið, átti landsstýrið at handfarið sáttmálasurningin skynsamari, tí øll vóru vitandi um, at krøvini fóru at gerast stór. Og rúm hevði verið fyri einum skattalætting, tí inntøkuvoksturin hevur verið metstórur! Hvassar atfinningar - ikki frá andstöðu, men frá samgongu.

Spurningurin er so, um nakað býr undir, ella talan er um vanligar fólkalokslóttir?

Sosialurinn

Stórir partar av landinum koma at liggja við ongum fiskirættindum

– Á sama hátt sum tað er hent í Íslandi. Tí kann Heini O. Heinesen, formaður í vinnunevdini, ikki taka undir við viðmerkingunum hjá landsstýrismanninum, í hvussu so er ikki, tá ið talan er um umseteligheit. Formaðurin hevur sínar egnu viðmerkingar í álitinum, sum er óvanligt og óhoyrt

ÓLAVUR Í BEITI

Eftir 1. viðgerð 3. august varð uppskotið um vinnuligan fiskiskap beint í vinnunevdina, sum 4. august 1999 legði fram álit eftir at nevdin undir viðgerðini hevði havt fund við landsstýrismannin í fiskivinnumálum.

Í álitinum verður sagt, at ein samd nevnd tekur undir við málinum, men Jógván á Lakjuni, Jákup Sumi Joensen, Henrik Old, Dan R. Petersen, Alfred Olsen og Jákup Sverri Kass viðmerkja, at teir ikki hava tikið støðu til tær viðmerkingarnar, sum landsstýrismaðurin fórir fram sum grundarlag fyri lógaruppskoti- num, við tað at høvi verður til at viðgera hesar spurningar seinni.

Viðareidissemjan

Heini O. Heinesen viðmerkir, at tá ið lógin um vinnuligan fiskiskap varð broytt frá kvotum til fiskidagar, varð sagt, at sjálv beinagrindin í lóginu skuldi fylgjast, t.v.s. at tað prosentbýti, sum stendur í lóginu varð standandi í lóginu.

– Men vinnunevndin broytti markið ímillum bólk 4 og 5 soleiðis, at markið varð flutt frá 20 niður til 15 tons, og tilsvarendi prosentpartur varð fluttur frá bólk 5 upp til bólk 4. Meiningin hjá nevdini var, at bátarnir niðan fyri 15 tons ikki skuldi koma undir reguleringina við fiskidögum, men skuldi regulerað á annan hátt í tráð við býtið í lóginu.

– Tá til stykkis kom, bleiv ikki semja um at halda bátarnar niðan fyri 15 tons uttan fyri skipanina. Tað, at hesin bólkur kom undir fiskidagaskipanina, hevur skapt teir størstu trupulleikarnar við skipanina. Hetta stríðið endaði við »viðareidissemjan«, har bólkurin fekk tillutað eitt munandi

dagatal aftrat.

Trupulleikar

Og viðari sigur formaðurin í Vinnunevdini, at bátarnir millum 15 og 20 tons blivu fluttir upp í bólk 4, hevur skapt ávísar trupulleikar í skipanini. Tað hevur víst seg, at fiskiloyvi til bátar millum 15 og 20 tons eru nógv fleiri í tali, enn vinnunevndin fekk upplýst, tá hetta varð gjørt (31 fiskiloyvi). Bólkur 4 A er í dag tann størsti bólkurin oman fyri 15 tons, við heilum 56 veiðiloyvum og 4461 fiskidögum, t.v.s. 80 dagar í part um árið.

– Um man framroknar nýttar fiskidagar í hesum fiskiárinum, verða 31. august 2282 nýttir dagar, t.v.s. 51 %, samb. upplýsingum frá skipanarnevdini. Teir, sum siga seg hava teir størstu trupulleikarnar av at hava ov lítið av fiskidögum, eru teir bátarnir í hesum bólk, sum verða væl ríknir og ikki hava íslandslovi, sum ger, at teir kunnu vera part av árinum uttan fyri skipanina. Bólkurin fær harumframt tillutað dagar á bankanum, sum teir í nógvum førum ikki fáa gjørt nýtslu av, tí at nógvir av bátunum eru so smár.

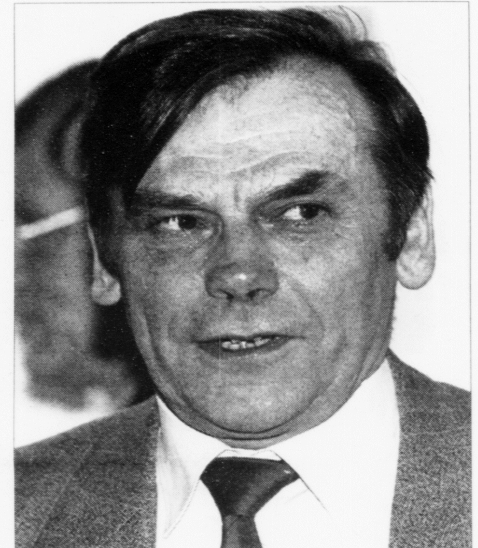
Partar fluttir

Heini O. Heinesen kundi hugsað sær, at partur av dögnum á bankanum hjá bólk 4 A vóru tillutaðir á landgrunninum.

– Tað kann undir ongum umstøðum vera rætt, at bátar við íslandslovi skulu hava sama dagatal, sum teir, ið ikki hava slíkt lovi. Sjálvandi skuldu hesir fingið eitt hægri dagatal tillutað. Men hetta kann ikki so væl lata seg gera, soleiðis sum lógin er orðað í dag.

Onga meining

Og viðvíkjandi umseteligheitini, sigur Heini O.

Heini O. Heinesen, lögtingsmaður

Heinesen, at bátar við ávikavist 80 og 98 dögum skulu út at keypa sær fiskidagar í sínum egna bólk í kapping við stór effektivt skip, tá 3 mánaðir eru eftir av árinum. Tað gevur yvirhøvur onga meining at tosa um umseteligheit í lóginu, so leingi ein stórir partar av landinum ikki er fevndur av fiskidagaskipanini. Tað hevur alla tíðina verið meiningin frá byrjan av, at fiskirættindi skuldu kunna umsetast, í hvussu so er innan fyri hvønn bólkinn sær.

– Fara vit nú at selja fiskidagar frá útróðrarflotanum til stór skip, økja vit munandi um veiðutrygging. Verða hesi rættindi seld til ognar, er stórir vandi fyri, at útróðrarflotin verður burtur

um nøkur fá ár. Herafturat kemur, at bólkurin av línubátum, sum roynir á føroyagrundinum, er ivaleysa stórur sum er. Hetta kann bara enda við tí, at ongin av hesum bátunum fær rakstur at hanga saman.

– Úrslitið av hesum verður so tað, at alt endar í teimum ovaru bólkunum, tá nøkur ár eru farin. Hetta hevur so tað við sær, at stórir partar av landinum koma at liggja við ongum fiskirættindum, á sama hátt sum tað er hent í Íslandi, sigur formaðurin í Vinnunevdini, sum ikki kann taka undir við viðmerkingunum hjá landsstýrismanninum.

Hjartaliga takka vit øllum tykkum, sum vóru við til at gera silvurbrúðleypsdeg okkara tann 22. Juni so hugnaligan.

Tøkk fyri morgunsang, gávur, blómur, fjarrit, sangir og talur.

Tøkk til kokkar, servetrisur og øllum tykkum, ið á annan hátt hjálptu til.

Hjartans tøkk!
Sanna og Erland